

## ΤΟ ΙΕΡΑΤΕΙΟΝ.

**ΚΑΝΕΙΣ** νὰ μὴν ἐκλέγεται εἰς τὸ ἱερατικὸν ἐπάγγελμα, ἀν δὲν γνωρίζῃ καὶ τὴν Ἐλληνικὴν γλῶσσαν. Αὐτὴν μόνην ἀπαιτεῖται διὰ τὴν παροῦσαν κατάστασιν τῆς κοινῆς παιδείας. Τὰ δύλιγα μας γυμνάσια, παρεκτὸς τῆς παρούσης ζάλης καὶ διακοπῆς τῶν μαθημάτων\*, οὐδὲ ἔφθασαν ἀκόμη εἰς τὴν ποθουμένην τελειότητα, ώστε νὰ παραδίδωσιν ὅλας τὰς χρεώδεις εἰς τοὺς πολίτας, καὶ ἔξαιρέτως εἰς τοὺς ἰερεῖς, ἐπιστήμας. Ἀνάγκη λοιπὸν εἶναι νὰ ἀρκεοθῶμεν κατὰ τὸ παρὸν εἰς τὴν Ἐλληνικὴν γλῶσσαν, ἀπαραιτήτως δικῆς, διὰ νὰ μὴ φαινώμεθα κανεὶς τοῦτο ἀνοητότεροι καὶ ἀπὸ τοὺς Ὁθωμανδές. Ἀν αὐτῶν οἱ Οὐλεμάδες γνωρίζωσιν ὅλοι, χωρὶς ἔξαιρεσιν, τὴν γλῶσσαν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐχράφη τὸ Κοράνιον, δὲν εἶναι γελοῖον (νὰ μὴν εἴπω τι χειρότερον ἄλλο) εἰς ἡμᾶς, νὰ ὑποφέρωμεν διδασκάλους τοῦ Ἱεροῦ Ἔναγγελίου ἀνθρώπους ἀπαιτεύτους τῆς γλώσσης, εἰς τὴν ὁποίαν εἶναι γραμμένον τὸ Ἔναγγέλιον; Ἀλλ’ ἀφοῦ εὐτυχήσωμεν νὰ καταστήσωμεν εἰς τὰ γυμνάσιά μας διδασκάλους ἵκανονς νὰ διδάσκωσιν ὅλας τὰς ἐπιστήμας, τότε δὲν ἀρκεῖ πλέον μόνη ἡ Ἐλληνικὴ γλῶσσα εἰς τὴν παιδείαν τοῦ μέλλοντος νὰ ἴερατεύηται. Ὁθεν πρέπει νὰ φανερωθῇ εἰς τὸ ἔθνος, διτὶ ἡ ἀπαίτησις τῆς μικρᾶς ταύτης γνώσεως περιορίζεται ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως δέκα ἔτη. Μετὰ παρέλευσιν αὐτῶν, ἰερεὺς μὲν δὲν ἐκλέγεται, ἀν σιμὰ τῆς Ἐλληνικῆς γλώσσης δὲν ἔμαθητεύθη εἰς κάνεν ἀπὸ τα γυμνάσιά μας τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ἴστοριαν, τὴν Λογικὴν, καὶ ἔξαιρέτως τὴν Ἡθικὴν φιλοσοφίαν· ἀρχιερεὺς δὲ παρὰ ταῦτα καὶ τὴν Λατινικὴν καὶ τὴν Ἐβραϊκὴν γλῶσσαν, τὴν πρώτην, διὰ τοὺς γράψαντας Λατινοτὶ πατέρας τῆς Ἐκκλησίας, τὴν δευτέραν, διὰ τὴν παλαιὰν Γραφὴν, γραμμένην ἔξαρχῆς Ἐβραϊστί.

Οσα καὶ ἰερεῖς καὶ ἀρχιερεῖς ἐλάμβαναν ἀπὸ τοὺς Χριστιανοὺς καὶ δωρισμένα καὶ τυχηρά, εἰς πληρωμὴν τῶν ἴεροπραξιῶν ὁποιωνδήποτε, πρέπει ἔξαπαντος νὰ καταργηθῶσιν ὅλα· καὶ ἀντ’ αὐτῶν νὰ πληρώνωνται ἀπὸ τὸ δημόσιον ἔκαστης πόλεως οἱ κατὰ πόλεις εὑρίσκομενοι λειτουργοὶ τῆς θρησκείας. Ἐναντίον εἰς τὴν παραγγελίαν αὐτῆς εἶναι νὰ γίνωνται οἱ στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ (ώς τοὺς ὄνομάζει ὁ Παῦλος) πραγματευταὶ, καὶ οἱ ἰεροὶ ναοὶ νὰ μεταβάλλωνται εἰς πραγματευτῶν λογιστήρια. Ὁύδεις στρατεύμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις.’ **Β'. Τιμ. β'.** 3.

Δεν πρέπει νὰ μείνῃ ἀνομοθέτητον οὐδὲ τὸ περὶ τῆς ἡλικίας τῶν ἴερων. Ὁ Ἀριστοτέλης ἥθελε τοὺς ἰερεῖς τῶν ψευδοθεῶν γηραλέας· καὶ ὁ Πλάτων διορίζει καὶ τὸν χρόνον εἰς τὰ ἔξηκοντα ἔτη. Δεν ἔθετεν ὀλιγωτέραν τῶν Ἐθνικῶν πρόσωνταν ἡ ἀληθῆς τοῦ Χριστοῦ θρησκεία περὶ τούτον. Αἱα τοῦτο ὄνομάσθησαν εἰς τὴν ἀρχαὶν ἐκκλησίαν οἱ ἰερεῖς Πρεσβύτεροι, καὶ ὄνομάζονται ἀκόμη σήμερον ἀπὸ τοὺς Αυτικοὺς Χριστιανοὺς, διότι καὶ πρεσβυτέρων ἀληθῶς ἡλικίαν εἶχαν· ως ὄνομάζομεν καὶ τὸν κοσμικὸς προεστῶτας Γέροντας καὶ Αημογέροντας, ἐπειδὴ τὴν ἡλικίαν ταύτην, ἣ καὶ τῆς ἡλικίας ταύτης τὴν φρόνησιν, πρέπει νὰ ἔχωσιν οἱ προεστῶτες. Οἱ διὰ τὴν χρηστήν διαγωγὴν αὐτῶν ἐκλεγόμενοι ἰερεῖς γίνονται ἐτὶ σεβασιωτεροί, διταν καὶ ἡ ἡλικία τῶν προσωπαγνυτῷ τὴν χρεωστούμενην εἰς αὐτοὺς πίστιν ἀπὸ τοὺς κοσμικούς. Τὸ ἔογν τῆς εξουμολογήσεως μάλιστα δὲν πρέπει νὰ συγχωνῆται εἰς ἰερεῖς νεωτέρους τῶν ἔξηκοντα ἐτῶν, ἀν δχι δὶς ἄλλο, διὰ τὸ ἀνέγκη τὸν καὶ ἀνεπίληπτον, τὸ δοποὶον ἀπαιτεῖ ὁ Ἀπόστολος εἰς τὴν ἐκλογὴν τῶν ἴερων.

Αἱα τὴν αὐτὴν αἰτίαν ἐσύμφερε πολὺ νὰ λαμβάνωνται οἱ μέλλοντες νὰ ἴερατεύσωσιν ἀπὸ τοὺς ἔχοντας γυναῖκα καὶ τέκνα πλέον παρά ἀπὸ τοὺς Μοναχούς. Οἱ ἴερομόναχοι ἀριδέσθν πλέον εἰς τῶν μοναστηριακῶν ναῶν τὴν ὑπερογίαν. Εἰς τὰς πόλεις μεταξὺ κοσμικῶν οἱ κοσμικοὶ ἰερεῖς εἶναι τοσον πρεπωδέστεροι, διότι εἶναι μελή τῆς πολιτικῆς κοινωνίας, καὶ φροντίζουν ὑπὲρ τῶν πολιτῶν ὡς συμπολίται.

Ο ἀγιθὺς τῶν ἴερων πρέπει νὰ ἦναι ἀνάλογος μὲ τὸ πλῆθος τῶν κατοίκων ἐκάστης πόλεως, καὶ μὲ τὸ πλῆθος τῶν ἴερων ναῶν, οἱ δοποὶον δὲν πρέπει νὰ ἦναι οὐδὲ αὐτοὶ οὕτε πλειότεροι τῆς χρείας, οὔτε πολυδάπανοι. Ἡ ἴστορια μᾶς διδάσκει, διτὶ, ἀφοῦ ἐπληθύνθησαν ὑπὲρ τὸ μέτρον οἱ ἴερεῖς, καὶ οἱ μεγαλοπρεπεῖς ναοί, ὠλιγόστευσε τὸ χρεωστούμενον εἰς τὴν θρησκείαν σέβας. Ὁ περιβόητος διὰ τὴν μεγαλοπρεπειαν ναὸς τοῦ ἀγίου Πέτρου εὐδίσκεται εἰς τὴν Ρώμην, διότι κυβερνᾷ τὴν ἐκκλησίαν ἡ ἴερατικὴ ἀξία ἐνωμένη μὲ κοσμικὴν βασιλείαν, ἐνωσιν τερατώδη, τὴν ὅποιαν ὁ Χριστὸς δὲν ἥθελε. Ο δχι δλιγωτερον περιβόητος τοῦ ἀγίου Παύλου ναὸς εὐδίσκεται εἰς τὸ Λονδίνον, διότι οἱ Ἀγγλικανοὶ ἐπίσκοποι ἀπόλαυσν πλούτους Κροίσους ἐναντίον εἰς τοῦ Παύλου τὴν παραγγελίαν. Τοιαῦτα κακὰ εἶναι τόσον πλέον ἀξιοθήητα, διότι καὶ ἡ διόρθωσίς των ἔγινε σχεδὸν ἀδύνατος.

\* Βγραφε ταῦτα δ μακαρίτης τὸ 1821.  
Q\* \*

Ἐπειδὴ ἡμεῖς δὲν τὰ ἔχομεν ἀκόμη, καὶ γνωρίζομεν πόσον μᾶς ἔβλαψαν, διτε

τὰ εἰχαμεν, ἀς προσέχωμεν εὖαρχῆς μὴ τὰ ἐμβάσιμων καὶ δεύτερον εἰς τὴν πολιτείαν. Καθὼς εἰς αὐτὴν τόσοι ἀρχοντες κειμονοῦνται, ὅσοι ἀφοῦν εἰς τὴν κυβερνησιν τῶν κοινῶν, καὶ τόσα ἀρχεῖα κτιζονται, ὅσα εἶναι ἵκανα νὰ χωρῶσι τους κυβερνῶτας, παρόμοια ἢ η θρησκεία μας οὕτε ιερεῖς οὕτε ναοὺς πλειοτέρους τῆς χρείας πρέπει νὰ ἔχῃ.—ΚΟΡΑΗΣ.

## ΔΙΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΠΟΛΗΨΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΕΡΜΑΝΙΑΝ.

ΕΓΡΙΣΚΟΝΤΑΙ κατὰ δυστυχίαν ὅχι ὀλίγοι μεταξὺ μας, εἰς τὸν διδασκαλικὸν ἐπάγγελμα παριστάντες μᾶλλον ως εὐκαταφρόνητον παρὰ ως ἑντιμον. Πόσον δικαίως ὑπολίπτονται οἱ σοφοὶ Γερμανοὶ τοὺς πολίτας, ὅσοι δαπανοῦν τὴν ζωὴν φωτίζοντες τὸν νοῦν καὶ ύθμούς οντες τὰ ἥθη τῆς ἐπερχομένης γενεᾶς, φαίνεται ἐκ τῆς ἀκολούθου περιγραφῆς τῶν τιμῶν, ὅσαι νεωστὶ ἀπεδόθησαν εἰς γηραλέον τινὰ διδάσκαλον τῶν κοινῶν γραμμάτων.

Εἰς τὴν Βάδαν, κάποιος Ἰωάννης Γεώργιος Σούλγερος, χρηματίας σχολάρχης μίαν ὀλόκληρον πεντηκονταετηρίδα, ἐνώπιασε τὴν 7ην Ιανουαρίου, 1836, ως πεντηκοστὴν ἐναύσιον ἡμέραν τοῦ διδασκαλικοῦ του βίου. Εἰς τοιαύτην περίστασιν, ἥδυνατό τις φυσικὰ νὰ περιμένῃ, ὅτι προθύμως ἥθελαν συγχαρῆν αὐτὸν οἱ γείτονες, οἱ φίλοι, καὶ οἱ πρότιγοι του μαθηταί ἄλλ' εἰς τὴν Βαδαν καὶ δικιάρχος αὐτὸς ἐνθυμήθη τὸν πτωχὸν διδάσκαλον. Ο Μέγας Ιοῦς ἐφανέρωσε πόπον ἐκουνεν ἀξιολόγους τὰς ὑπηρεσίας τοῦ σεβασμίου γέροντος, πέμψας εἰς αὐτὸν τὴν χουσῆν μετάλλειαν (medaille), διά τῆς ὅποιας βραβεύονται οἱ ἀριστεύσαντες πολιτικοί· τὴν ἐπινωδευσε δὲ μὲν επιστολὴν ἰδιοκείμως γεγραμμένην, (τιμὴ αὐτῇ σπανίως δαψιλευομένη ἀπὸ τοὺς κακιάρχους καὶ μεγιστᾶντας τῆς Εὐρώπης), καὶ περιέχουσαν τὰς πλέον φιλοφρονητικὰς φράσεις. Ο Δίκαιος καὶ ὁ Ἐφόρος τῶν σχολείων ἐκτέλεσαν τὴν παραγγελίαν τοῦ Ἡγεμόνος κατὰ τρόπον, ὃστις ἥγητεν δλῶν τὰς παρδίας. Ο διδάσκαλος ἐφέρθη μετὰ πομπῆς ἐκ τοῦ σχολείου εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἀναμέσον τῶν ψαλμῳδούντων αὐτοῦ μαθητῶν. Εκεῖ παρέδωκεν εἰς αὐτὸν ὁ Ἐφόρος τὴν μετάλλειαν, ἐκφωνῶν συγχρόνως ὅμιλίαν κατάληλον. Ηαρεστῆσε πόσον συμβάλλουν τὰ σχολεῖα εἰς τὴν εὐδαιμονίαν οἰκογενειῶν καὶ πόλεων, ἀνέφερε τὰς γενομένας βελτιώσεις, καὶ ἐσυμπέρανε παρακινῶν τὸν διδάσκαλον εἰς εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν Ἡγεμόνα διὰ τὰς προσπαθείας ἢ τὴν πρόθυμον αὐτοῦ βοήθειαν. Ο Δίκαιος ἐπαρουσίασεν ἀκολούθως τὴν

αὐτόγραφον ἐπιστολὴν τοῦ Μεγάλου Δουκὸς, μὲ λόγον πρὸς τοὺς πληροῦντας τὴν ἐκκλησίαν πολιναργίθμους ἀκροατάς.

Ἄφοῦ δὲ, μετὰ προσευχὴν εἰς τὸν Πατέρα τῶν φάτων, ἀπέλυσεν ἡ τελετὴ, συνηθροίσθησαν εἰς συμπόσιον τι προετοιμασμένον, τὸ δόποιον ἐφαίδρυναν, ἐκ διαλειμμάτων, ἀσματα ἐμπειρῶν μουσικῶν, καὶ περιχαρεῖς ἐγκάρδιαι ἀνευφημήσεις πρὸς τὸν Ἡγεμόνα καὶ τὸν πρεσβύτην τοῦ Ἰωβηλαίου ἥρωα. Εἰς δλοὺς τοὺς παρευθεντέντας ἔγινε βαθείᾳ τις ἐντύπωσις, ἢ ὅποια ἡγέησε τὴν πρὸς τὸν κυρίαρχον πίστιν, καὶ τὸ σέβας πρὸς τὸ παιδαγωγικὸν ἐπάγγελμα· τῶν δὲ διδασκάλων ἐστεφάνωσε τὴν ἀπόφασιν ν' ἀφοσιώνωνται μὲ ἀδιαιρέτους ἀγῶνας εἰς τὸ ἀξιόλογον αὐτῶν ἔργον.

ΑΛΑΣ.—Υπάρχουν εἰς τὴν οἰκουμένην τόποι τινὲς, δους ἄλας δὲν εὑρέθη ποτέ· καὶ ἐπειδὴ τὸ εμπόριον τῶν χωρῶν τέτων εἶναι εἰς ἄκρον περιωρισμένον, οἱ κάτοικοι δύνανται μόνον ἀπὸ καιρούν εἰς καιρὸν νὰ καίφωνται τὴν τουφῆν ταύτην. Τούτο ἀλλιθεύει ἐξαιρέτως περὶ τοῦ ἐνδοτέρεος τῆς Ἀφρικῆς. ‘Παράξενον ἥθελε φανῆν εἰς Εὐρωπαῖον,’ λέγει ὁ περιηγητὴς Μύγγος Πάρκιος, ‘νὰ ἴδῃ παιδάριον πιπιλίζον ἄλας, ὡς νὰ ἥπο ἔάχαρον.’ Άλλ' ἐγὼ ἴδα τοῦτο πολλάκις. Τόσον δὲ σπανιώτατα ἀπολαύοντα τὸ πολύτιμον τοῦτο εἶδος αἱ πτωχότεραι κλάσεις, ὥστε νὰ εἴπῃ τις, ὅτι ἔνας τρώγει ἄλας μὲ τὸ φαγητόν τω, εἶναι τὸ αὐτὸν καὶ νὰ εἴπῃ, ὅτι εἶναι πλούσιος. Αὐτὸς ἐγὼ ἐβασανίσθην ὅχι ὀλίγον διὰ τὴν ἐλλειψιν τοῦ ἀργίευματος τούτων. Η μακροχρόνιος μεταχείρισης φυτικῆς ζωτικοφίας διεγείρει τοιαύτην οφοδιάν τοις δρεσσιν ἀλατος, δοπίαν λόγοι αδυνατοῦντας νὰ περιγράψωσι.

ΒΙΒΛΙΑ.—Ἄς στοχασθῶμεν πόση διδασκαλία περιέχεται εἰς βιβλία· πόσον εὔκόλως, πόσον κρυφίως, πόσον ἀσφαλῶς ἐκθέτεν τὴν γυμνότητα τῆς ἀνθρωπίνης ἀμαθείας, χωρὶς νὰ τὴν παραδειγματίζωσι. Αὐτὰ εἶναι οἱ διδάσκαλοι, οἵτινες μᾶς παραδίδονται χωρὶς ὁρδία καὶ μάστιγας, χωρὶς σκληροὺς λόγχες ἢ δοργῆν, χωρὶς ἐνδύματα ἢ ἀργύριον. Εάν τες πλησιάσης, δὲν κοιμῶνται· εάν τους ἐρωτήσῃς τοὺς λόγους αὐτῶν, δὲν γογγύζειν· εάν ησαι ἀμαθῆς, δὲν σὲ γελοῦν.

ΑΡΧΗ πάσης ἀνθρωπίνης γνώσεως εἶναι τὸ νὰ γνωρίσῃ τις τὸν ἑαυτόν του.—ΜΗΤΡΟΠ. ΠΛΑΤΩΝ.